

ONTVANGEN 22 JULI 2015

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

ArtEZ hogeschool voor de kunsten
College van Bestuur
t.a.v. mevrouw Litjens
Postbus 29
6800 AA ARNHEM

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

29 APR. 2015

Datum

Betreft Aanvraag doelmatigheidstoets hbo-masteropleiding Muziektherapie

Onze referentie
760375

Uw brief van
05 december 2014

Uw referentie
2014.091.03/cvb/lt/kk

Bijlagen
1

Geachte mevrouw Litjens,

Met uw brief van 5 december 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 8 december 2014, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Muziektherapie als bekostigde opleiding in Enschede te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 15 april 2015, kenmerk 2014/042, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Muziektherapie als bekostigde opleiding in Enschede te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts zijn de Beleidsregel en het aanvullende toetsingskader voor de macrodoelmatigheidstoetsing van masteropleidingen in het kunstonderwijs van 29 november 2013 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel, maar niet aan de criteria b en c en artikel 13 van de Beleidsregel. Evenmin voldoet de aanvraag aan criterium 2 van het aanvullende toetsingskader voor masteropleidingen in het kunstonderwijs. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen,
de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
760375

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

b/d

drs. R. Minnée

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum 15 april 2015 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van ArtEZ ten behoeve van hbo master Muziektherapie te Enschede.

onderwerp
advies nieuwe opleiding
hbo
master Muziektherapie
ArtEZ
Enschede

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

ArtEZ
Enschede

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2014/042

bijlagen
advies CDHO

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 8 december heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van ArtEZ om de hbo Master Muziektherapie als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede. Aangezien de aanvraag niet volledig was is op 10 december 2014 een termijn gesteld waarbinnen de instelling in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. Op 19 januari 2015 is deze aanvulling ontvangen en was de aanvraag voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens. De aanvraag is op die datum weer door de CDHO in behandeling genomen.

datum
15 april 2015

onderwerp
nieuwe opleiding

ArtEZ
hbo master
Muziektherapie,
voltijd/deeltijd
Enschede

ons kenmerk
2014/042

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van ArtEZ om de opleiding hbo master Muziektherapie als bekostigde opleiding te Enschede te verzorgen.

De commissie is van mening dat een nieuwe aanvraag voor de toets doelmatigheid zou kunnen slagen indien criterium b van een goede onderbouwing wordt voorzien, dan wel aan punt 2 van het aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in het kunstonderwijs voldoet, ofwel aan beide.

bijlagen
beoordelingskader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend evenals het aanvullende toetsingskader voor de macrodoelmatigheidstoetsing van masteropleidingen in het kunstonderwijs van 29 november 2013. Het beoordelingskader en het aanvullend toetsingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Het betreft hier een Engelstalige masteropleiding van 60 ECTS die in een eenjarige voltijdvariant én een tweejarige deeltijdvariant zal worden aangeboden in het Croho onderdeel 'Taal en cultuur'. De opleiding leidt op voor functies gericht op het aanbieden van - muziektherapeutische - behandelmethodes aan cliënten met een complexe meervoudige problematiek. Het betreft hier volgens aanvrager de eerste en enige vakgerichte Master Muziektherapie binnen het domein van de kunstvakopleidingen die tevens voldoet aan een internationale behoefte. De focus van de studie ligt op volgende drie aspecten:

1. Ontwikkeling van gevorderde muzikale kennis en vaardigheden t.b.v. de muziektherapeutische beroepspraktijk;

2. Ontwikkeling van gevorderde muziektherapeutische kennis en vaardigheden voor het werken met cliënten met een meervoudige of complexe problematiek;
3. Verdieping van onderzoekvaardigheden voor het leveren van bijdragen aan de evidentie van muziektherapeutische behandeling en innovatie.

De instroomeisen zijn gebaseerd op de uitstroomeisen van Bachelor Muziektherapie van het ArtEZ Conservatorium. De doelgroep van de opleiding bestaat uit afgestudeerden Bachelor Muziektherapie (Conservatorium), Bachelor en Master of Music, Bachelor Master of Music Education (Conservatorium), Bachelor Social Work (Creatieve Therapie Muziek) en internationaal Conservatorium afgestudeerden Bachelor en Master of Music, Music Education, Music Therapy.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b, en c in art. 6 en art. 13 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a van de Beleidsregel en niet aan de criteria b en c in art. 6 en art. 13 van de Beleidsregel. Evenmin voldoet de aanvraag aan criterium 2 van het Aanvullend toetsingskader voor masteropleidingen in het kunstonderwijs.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

De commissie heeft vastgesteld dat momenteel geen verwant of concurrerend opleidingsaanbod op masterniveau wordt aangeboden. Weliswaar worden twee masteropleidingen in de kunsten aangeboden die raakvlakken vertonen, namelijk de Master of Arts Therapies (Creatieve therapie) van Hogeschool Zuyd en de Master in Dance Therapy van Codarts. Deze opleidingen kennen een niet op muziek gerichte oriëntatie en zijn hierdoor inhoudelijk niet vergelijkbaar. Op grond van het vorenstaande heeft de commissie geconcludeerd dat het onderhavige voornemen in het bekostigde domein als nieuw aanbod aangemerkt dient te worden. Hiermee is tevens aangetoond dat de vernieuwing in het onderwijsaanbod niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod. De aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager doet een beroep op een arbeidsmarktbehoefte, een maatschappelijk en een wetenschappelijk belang.

Aanvrager heeft geen enkel argument aangevoerd waaruit het bestaan van een maatschappelijk belang blijkt.

Het wetenschappelijk belang is door aanvrager onderbouwd langs een redeneerlijn waarin het bijdragen aan de ontwikkeling van de evidentie van muziektherapie centraal staat. Van belang hierbij is enerzijds het op hoger niveau kunnen bijdragen aan het via de Master voorbereiden op het uitvoeren van promotieonderzoek. Sinds 2013 hebben twee Nederlandse promoties plaatsgevonden op het terrein van de muziektherapie, beide door docenten van ArtEZ. Het onderzoek kwam tot stand in samenwerking met de universiteiten van Groningen, Tilburg en Leiden en heeft betrekking op de effecten van

pagina 3 van 9 muziektherapie op dementerenden en personen die behandeld worden in instellingen voor forensische psychiatrie.

Anderzijds is de grondslag van de master van belang. Hiertoe heeft aanvrager het competentieprofiel van de master in overeenstemming trachten te brengen met internationale standaarden op dit terrein, namelijk de eisen die de 'American Music Therapy Association' aan een dergelijke opleiding stelt. Op grond hiervan wordt aangenomen dat dit profiel voldoet aan de eisen die hiertoe in nationaal kader zijn opgesteld door de Federatie Vaktherapeutische Beroepen.

Volgens de commissie wordt op grond van vorenstaande argumentatie aangetoond dat de opleiding zich bewust is van de (internationale) wetenschappelijke context waarbinnen zij opereert. Dit is prijzenswaardig, maar deze argumentatie is op zich onvoldoende om het bestaan van de nieuwe opleiding te rechtvaardigen. Immers, de wetenschappelijke component fungeert hier als een aspect van een bredere opleidingsinhoud die primair is gericht is op het beroepsgericht toepassen van muziek binnen een therapeutische context. In die zin kan geen sprake zijn van een primair wetenschappelijk focus van de opleiding. Op grond hiervan acht de commissie het beroep op het wetenschappelijk belang niet van toepassing.

De argumentatie van aanvrager met betrekking tot de arbeidsmarkt is gebaseerd op de volgende bronnen:

- a. 'Behoefteonderzoek Master Muziektherapie' (ArtEZ, 3 december 2014), waarin in samenwerking met de afdeling Onderwijs& Kwaliteit van ArtEZ de resultaten van diverse enquêtes zijn bijeengebracht.
- b. 'Muziektherapeuten in Nederland' (Breda, 5 september 2013), onderzoek verricht door het communicatie- en onderzoeksbureau Corpus in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Muziektherapeuten. Het betreft hier een landelijk onderzoek naar muziektherapie.

Het onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Muziektherapeuten is primair gericht op de arbeidsmarktpositie van reeds werkzame muziektherapeuten. Het betreft hier opgeleiden van door deze vereniging erkende opleidingen tot Muziektherapeut, zijnde: de Bachelor Muziektherapie van ArtEZ en de opleidingen Creatieve Therapie van de HAN, de hs. Utrecht, de hs. Zuyd en Stenden Hogescholen. Zoals gezegd wordt in dit onderzoek de positie van werkende bachelors Muziektherapie beschreven. Het onderzoek toont geen arbeidsmarkt voor Masters Muziektherapie aan.

In het 'Behoefteonderzoek Master Muziektherapie' van ArtEZ wordt hier wel een poging toe gedaan, maar ook hier slaagt aanvrager niet. Het betreft een onderzoek onder 100 personen (respons 70%) bestaande uit muziektherapeuten en leidinggevenden werkzaam in GGZ instellingen, verpleeghuizen, instellingen voor geestelijk gehandicapten, kinder- en jeugdhulpverlening, speciaal onderwijs en revalidatie-inrichtingen. De respondenten zijn afkomstig uit 17 landen. Op grond van de vragen in de enquête komt men tot de uitkomst dat binnen 59% van de organisaties al functies bestaan waarvoor een masterniveau gewenst is, dat 79% een stageplek wil aanbieden. 94% van de respondenten geeft aan dat een hbo-master een toegevoegde waarde heeft voor het werkveld waarvan 76% aangeeft dat dit de komende vier jaar al geldt.

Het probleem is dat uit deze data geen beeld van de reële vraag naar hbo masters Muziektherapie op de Nederlandse arbeidsmarkt valt af te leiden. Hooguit geeft het

pagina 4 van 9 een onderzoek een trend weer in de gedachtenvorming over een master Muziektherapie in internationaal perspectief, maar draagt het niet bij aan enig inzicht in de vraag of afgestudeerden met het specifieke functieprofiel van de master kansrijk zijn.

Evenmin draagt de door aanvrager overgelegde enquête onder studenten en alumni bij aan een kwantitatieve onderbouwing van het bestaan van een arbeidsmarkt voor een master Muziektherapie.

De schriftelijke respons uit het werkveld biedt evenmin aanknopingspunten. Het gaat hier om zeven adhesiebetuigingen van organisaties en instellingen die als afnemend veld mogen worden aangemerkt. Echter, uit geen van deze brieven blijkt óf en zo ja: in welke aantallen deze masters in functies op de arbeidsmarkt kunnen instromen. Slechts één respondent legt de relatie tussen het werkveld en deze master, overigens zonder de arbeidsmarktbehoefte te kwantificeren.

Aanvrager is in staat gesteld de aanvraag op het punt van de arbeidsmarkt nader aan te vullen. Dit resulteerde niet in een deugdelijke kwantitatieve onderbouwing van de arbeidsmarkt voor masters Muziektherapie. Wel is een poging gedaan de arbeidsmarkt voor muziektherapeuten te koppelen aan de ontwikkelingen in de zorgsector. Uitgangspunt van aanvrager hierbij is de verwachting dat in deze sector de werkgelegenheid sterk zal toenemen. De commissie plaatst hierbij de volgende kanttekeningen. In de eerste plaats is van belang dat opgeleiden Muziektherapie niet zijn erkend als werkenden in de sector Gezondheidszorg. Het betreft immers een opleiding in de sector 'Taal en Cultuur' die opleidt tot een vrij beroep en als zodanig los staat van de beleidsvorming van het departement van VWS en derhalve ook niet is meegenomen in de arbeidsmarktprognoses van dit departement. In de tweede plaats is het gezien de herschikking die zich nu in de zorgsector voordoet zeer twijfelachtig of nog wel sprake is van een groei in de werkgelegenheid. De commissie stelt vast dat aanvrager niet heeft aangetoond of en zo ja, in welke mate afgestudeerden van de masteropleiding Muziektherapie kunnen profiteren van een door de instelling veronderstelde groei van de arbeidsmarkt in de zorg.

Al met al leidt dit tot de conclusie dat de aanvraag niet is onderbouwd met valide data die de behoefte aan hoger opgeleiden van de masteropleiding aannemelijk maken. Voor zover verwezen wordt naar werkveldpartijen die bij de ontwikkeling van de nieuwe opleiding worden betrokken blijkt hieruit geen tastbare betrokkenheid bij de realisatie van arbeidsmarktperspectieven voor opgeleiden van de master. Wel heeft aanvrager een beeld geschetst van de gedachtenvorming en verwachtingen omtrent de wenselijkheid van de master Muziektherapie in internationaal perspectief. Ook hier constateert de commissie dat aanvrager in kwantitatieve zin geen internationale arbeidsmarkt heeft aangetoond.

De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de master Muziektherapie beantwoordt aan een behoefte op de arbeidsmarkt. Evenmin heeft aanvrager aangetoond dat de opleiding voldoet aan een wetenschappelijke of maatschappelijke behoefte.

De commissie stelt vast dat aanvrager onder criterium b geen poging doet om aan te tonen dat de nieuwe opleiding aansluit bij de behoefte aan de ontwikkeling in het

pagina 5 van 9 onderwijsaanbod, zoals benoemd in bijvoorbeeld de Human Capital Agenda's van de Topsectoren, sectorplannen etc.

De commissie verwijst voor de weging van deze onderdelen naar de toetsing onder criterium c en naar de weging van de prioritaire gebieden zoals die onder art. 13 van het advies is weergegeven. De commissie merkt op dat de weging aldaar geen gevolg heeft voor de conclusie van de commissie dat de aanvraag niet voldoet aan criterium b van de beleidsregel.

Beoordeling criterium c inclusief aanvullend kader hbo masters in Kunsten
Vanaf 8 december 2014 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van ArtEZ om de masteropleiding Muziektherapie in Enschede aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager rekent in 2015 op een geschatte instroom in de voltijdopleiding die kan variëren tussen de 11 en 16. In de deeltijdvariant varieert de geschatte instroom tussen de 11 en 21 studenten. Deze instroom wordt gevoed door doorstroom uit de bacheloropleiding en zij-instroom van musici en een bescheiden internationale instroom. Deze schatting komt de commissie realistisch voor. Dit blijkt vooral uit het instroompotentieel dat aanwezig is binnen de - overigens krimpende - bacheloropleidingen Creatieve Therapie.

Bron: Criho, instroomcijfers bacheloropleidingen Creatieve Therapie

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Hogeschool Utrecht	185	153	142	139	131	142	96	94	91
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	183	238	191	195	187	229	202	170	165
Hogeschool Zuyd	74	53	56	44	50	53	52	53	41
Stenden Hogeschool	75	90	103	97	97	91	72	79	90
Totaal	517	534	492	475	465	515	422	396	387

In hoeverre de uitstroom uit de masteropleiding aansluit op een reële vraag uit de arbeidsmarkt is niet door aanvrager aangetoond. Wel is door de commissie het ROA onderzoek ('De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018', november 2013) geraadpleegd. Hieruit valt op te maken dat de arbeidsmarktperspectieven tot 2018 voor hbo sociaal cultureel 'slecht' zijn. Hieraan liggen een hoge instroom en een sterk krimpende arbeidsmarkt ten grondslag (ROA, p. 69).

De inbedding in de kennisinfrastructuur is verzekerd. ArtEZ verzorgt al een bacheloropleiding Muziektherapie die door de Keuzegids in 2013-2015 als topopleiding is aangemerkt. De opleiding scoorde tevens hoog op het punt studenttevredenheid bij de Nationale Studenten Enquête (4,1 op een schaal van 5). In het accreditatierapport kreeg de bacheloropleiding Muziektherapie bij vier van de zes beoordelingscriteria de aantekening 'goed'. Verder is de bacheloropleiding met vier collega-hogescholen sinds 2003 deelnemer aan KenVak, het Lectoraat Kennisontwikkeling Vaktherapieën.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de aanvraag niet voldoet aan criterium c van de beleidsregel.

1. ArtEZ is een kunsthogeschool met locaties in Arnhem, Enschede en Zwolle met een samenhangend aanbod van bachelor- en masteropleidingen in de kunsten. Bij de beoordeling van criterium c van de Beleidsregel heeft de commissie vastgesteld dat het voornemen om te starten met een Master Muziektherapie is vastgelegd in de prestatieafspraken met het ministerie van OCW. Deze afspraken sluiten aan bij het Sectorplan HBO Kunstonderwijs 2012-2016 'Focus op Toptalent' en bij de koers zoals die door ArtEZ is beschreven in het Strategisch Beleidsplan ArtEZ 2010-2014. In het advies van de RCHO van 24 september 2012 zijn de voornemens van ArtEZ, inclusief de voornemens met betrekking tot het toekomstig opleidingsaanbod, waaronder de Master Muziektherapie, positief gewaardeerd. Hiermee is vastgesteld dat het voornemen past binnen het kader van de prestatieafspraken met het ministerie van OCW.

2. Voorts geeft het aanvullend kader aan dat wanneer sprake is van reductie in de bachelorfase, een minder zware betekenis wordt gegeven aan de eisen gesteld aan de kwantitatieve onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte. Hierbij dient aanvrager wel op overtuigende wijze aannemelijk te maken dat de masteropleiding op inhoudelijke gronden arbeidsmarktrelevant en vernieuwend is, of een toegevoegde waarde heeft ten opzichte van bestaand vergelijkbaar aanbod waarbij het afnemend veld aangeeft behoefte te hebben aan afgestudeerden van de betreffende opleiding.

De commissie heeft in aanvulling op de toetsing onder b het volgende gewogen:

- a. De inhoudelijke relevantie;
- b. Het vernieuwend karakter, dan wel de toegevoegde waarde op het bestaand vergelijkbaar aanbod;
- c. Behoefte van het afnemend veld aan afgestudeerden.

Ad a. Het is de commissie niet gebleken of deze opleiding op het beroepsgerichte vlak van toegevoegde waarde is. Aanvrager heeft hierover in haar aanvraag in onvoldoende mate duidelijkheid verschaft. In de eerste plaats blijkt de evidentie van muziektherapeutische behandeling nog onderwerp van onderzoek te zijn. In de tweede plaats is aanvrager er niet in geslaagd onderbouwd aannemelijk te maken dat de voorgestelde methode/therapie binnen de Nederlandse zorg tot effectieve resultaten leidt. Op grond van de bovenstaande argumenten acht de commissie de inhoudelijke relevantie van de Master Muziektherapie vooralsnog niet aangetoond.

Ad b. Zoals onder a al is aangegeven is de commissie niet overtuigd van het vernieuwende karakter van de opleiding. De opleiding mag dan de eerste master Muziektherapie zijn, het is de commissie echter niet duidelijk geworden waarin de bedoelde vernieuwing schuilt: alternatieve behandelmethoden? projecten die een betere afstemming tussen muziek en therapie beogen? specialisatie in aandoening en therapeutisch handelen? De beschrijving van het curriculum evenals de inhoud van de aanvraag bieden te weinig aanknopingspunten om hieruit het vernieuwende karakter van de opleiding te destilleren.

Evenmin heeft aanvrager kunnen aantonen dat de voorgestelde opleiding van toegevoegde waarde is op het bestaande (bachelor-)aanbod. Een inhoudelijke vergelijking had inzicht kunnen verschaffen of, en zo ja in welke mate bachelors Muziektherapie wel of niet in staat zijn met meervoudig gehandicapten te kunnen werken. Nu blijft onduidelijk of dergelijke gerichte scholing (t.b.v. het werken met meervoudig gehandicapten) al niet wordt aangeboden in de bestaande bacheloropleidingen of kan worden verworven door additionele scholingstrajecten na de bachelor te volgen.

pagina 7 van 9 Ad c. Onder criterium b heeft de commissie al aangegeven dat de actieve participatie en verbinding met een afnemend veld dat een specifieke vraag naar masters Muziektherapie articuleert haar niet afdoende is gebleken. Er bestaat geen duidelijk beeld in welke functie en met welk beroepsprofiel een master Muziektherapie een toegevoegde waarde heeft voor de arbeidsmarkt. Het beroepsprofiel is hiertoe nog te onduidelijk en te weinig gericht op specifieke taken, functies en handelingen.

Op grond van het bovenstaande komt de commissie tot de conclusie dat in onvoldoende mate aannemelijk is gemaakt dat de masteropleiding op inhoudelijke gronden arbeidsmarktrelevant is, vernieuwend of een toegevoegde waarde heeft ten opzichte van bestaande opleidingenaanbod op bachelor niveau. Bovendien is niet aangetoond dat het afnemend veld behoefte heeft aan afgestudeerde masters Muziektherapie. De commissie concludeert derhalve dat geen minder zware betekenis kan worden gegeven aan de eisen met betrekking tot de kwantitatieve onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte. Het negatieve oordeel onder criterium b van de Beleidsregel blijft hierdoor in stand.

3. De commissie constateert voorts dat het initiatief gebaseerd is op een gedeelde visie binnen de Vereniging Hogescholen om het masteraanbod te versterken en uit te bouwen met de vrijgekomen middelen uit de instroomvermindering binnen de bacheloropleidingen. In dit kader van de afspraken is in 'Focus op toptalent, Houtskoolschets sectorplan hbo kunstonderwijs 2012-2016, mei 2012' opgenomen dat ArtEZ de internationale kennisfunctie van Muziektherapie wil versterken. Voorts heeft aanvrager aangetoond dat het initiatief inhoudelijk besproken is in het overleg Netwerk Muziek van 6 oktober 2014. Uit het verslag van dit Netwerk blijkt tevens dat het voornemen is gedeeld met Codarts te Rotterdam.

4. Aanvrager heeft goed onderbouwde instroomcijfers aangeleverd waaruit kan worden opgemaakt dat zij rekent op een geschatte instroom vanaf 2015 die voor de voltijdopleiding kan variëren tussen de 11 en 16 en tussen de 11 en 21 studenten voor de deeltijdvariant. De commissie constateert op grond van deze data dat sprake is van voldoende massa in de opleiding.

Art. 13

Aanvrager doet bij artikel 13 een beroep op de topsector Creatieve Industrie. De topsectoren worden door het departement van OCW gezien als prioritaire gebieden. De topsector Creatieve Industrie is in te delen in drie categorieën: de kunst- en erfgoedsector, media en entertainment en de creatieve zakelijke dienstverlening. Hieronder worden als voorbeelden genoemd: kunst, muziek, dans, theater, culturele evenementen, film, radio, televisie, journalistiek, mode, gaming, design, literatuur, vormgeving, nieuwe media, architectuur en reclame. De achterliggende gedachte is dat de creatieve sector een aanjager van innovatie kan zijn in andere sectoren, bijvoorbeeld creatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen op het gebied van de zorg, veiligheid en energie.

Ondanks de combinatie van muziek en zorgcomponenten in voorliggende aanvraag kan de commissie de aanspraak op het prioritaire gebied, de topsector Creatieve Industrie niet honoreren. De muziektherapie is bij uitstek een activiteit die gericht is op individueel maatwerk voor patiënten met uiteenlopende aandoeningen. Voorzover hier al sprake is van een product in industriële zin is dit product niet reproduceerbaar of in industriële zin innovatief te noemen. Evenmin

pagina 8 van 9 kan het product gestandaardiseerd herhaald toepasbaar worden gemaakt. Dit laatste staat zelf haaks op de hier beoogde therapeutische praktijk. Overigens voldoet de aanvraag evenmin aan het prioritaire gebied 'zorg'. De commissie is derhalve van mening dat de opleiding niet aansluit op de topsector. Het beroep op het prioritaire gebied slaagt niet.

De commissie constateert dat de aanvraag niet voldoet aan criterium b en c in art. 6 en aan art. 13 en evenmin voldoet aan de tweede eis van de aanvullende eisen die in het kader voor hbo masters in de Kunsten worden gesteld.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.